

Taakanjakoasetus (ESR)

Tästä on kyse

Taakanjakoasetuksen piiriin kuuluvat kaikki päästökauppasektorin ulkopuoliset kasvihuonekaasupäästöjä aiheuttavat sektorit. Käytännössä EU:ssa taakanjakosektorin tavoite jyvitetään jäsenmaakohtaisiksi tavoitteiksi ja jäsenmaiden tulee laatia toimenpiteet tavoitteeseen pääsemiseksi. Komissio valvoo jäsenmaiden edistymistä ja antaa tarvittaessa suosituksia lisätoimenpiteille hallintoasetuksen kautta.

Taakanjakosektorin vuoden 2030 tavoitetta nostettiin 40 % tasolle keväällä 2023. Suomen maakohtainen tavoite on peräti 50 %, sillä maakohtaiset tavoitteiden jyvittämisessä huomioidaan muun muassa jäsenvaltion BKT. Vaikka Suomen nykyinen tavoitetaso on muihin EU-maihin verrattuna korkea, niin se on saavutettavissa, kun otetaan huomioon Suomen itse julistama tavoite olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä.

Vuonna 2022 päästökauppadirektiiviä päivitettiin laajentumaan kattamaan myös meriliikenne. Tieliikenteen ja rakennuksien lämmityksen päästöille luotiin erillinen päästökauppasysteemi (ns. ETS2), ja niiden päästöt raportoidaan edelleen taakanjakosektorilla. Suomessa taakanjakosektorin tavoitteista lipeäminen on nostanut merkittävästi riskiä, että liikenteen päästövähennyksiä ei saavuteta, investoinnit puhtaisiin polttoaineratkaisuihin viivästyvät tai jopa karkaavat kokonaan ja Suomi joutuu lisäksi mahdollisesti ostamaan päästövähennyksiä muilta mailta ja näin ollen tukemaan vihreää siirtymää muualla Euroopassa.

Kemianteollisuuden tavoite

Kemianteollisuus kannattaa kunnianhimoisia ilmastotavoitteita, mutta politiikan tulee myös tukea luontopositiivinen hiilineutraali kemianteollisuus tiekartan toteutumista. Lähtökohtaisesti lainsäädäntötyön tulisi olla pitkäjänteistä, mutta todellisuudessa tämä ei näytä toteutuvan etenäkään liikenteen osalta, johon on kohdistunut huomattavat määrät ei-haluttuja epävarmuuksia ja muutoksia eri lainsäädäntöjen kautta

Kemianteollisuus kannattaa selkeää ja pitkäjänteistä liikenteen päästöohjausta ja se toteutuu parhaiten taakanjakosektorilla jakeluvaiheen kautta. Samalla on kuitenkin huolehdittava, että teollisuuden ja teollisuuden kuljetusten kilpailukyky säilytetään. Kemianteollisuuden mielestä taakanjakosektorin ja päästökauppasektorin rooleja tulisi jatkossa selkeyttää. Päällekkäisyyttä tulisi karsia ylimääräisien verojen ja maksujen osalta. Liiketeen ja teollisuuden yhteinen päästökaupparatkaisu ja jakeluvaiheesta peräntymisen toisi todennäköisesti merkittävät vaikutukset teollisuuteen ja teollisuuden kilpailukykyyn päästökupan kautta, mutta samalla myös romahduttaisi liikenteen tavoitteet. Kemianteollisuus ei usko, että tasapainoista ratkaisua on löydettävissä liikenteen päästökaupan kautta. On erittäin tärkeää säilyttää tieliikenne kansallisen päätöksenteon piirissä taakanjakosektorilla, jotta liikenteen päästöohjaus säilyy ja vältetään raju epätasapaino sektoreiden välisessä päästöohjauksessa, mihin päästökaupparatkaisu johtaisi.

Taakanjakosektorin tavoitetta asettaessa tulisi myös huomioida reilu jako EU:n jäsenmaiden kesken ja menettelyssä tulisi huomioida paremmin jäsenmaakohtainen potentiaali vähentää

päästöjä. Lisäksi mahdolliset EU:n laajuiset tuet pitää olla tasapuolisesti kaikkien jäsenvaltioiden saatavilla.

Komissiolle ei tule antaa liikaa valtaa pakottaa jäsenmaita toimenpiteisiin hallintoasetuksen kautta. Tämä on nykyisin iso riski muun muassa energiatehokkuusdirektiivin ristiriitaisten vähennystavoitteiden kohdalla. Komission tulisi antaa jäsenmaiden toteuttaa ilmastotoimenpiteitä mahdollisimman joustavasti, eikä pyrkiä pakottamaan jäsenmaita samaan muottiin.

Hiilidioksidipäästöjen laskenta päästökaupparektorin, taakanjakosektorin ja maankäyttösektorin välillä on nykyisin puutteellinen. On ensiarvoisen tärkeää, että kestäviin hiilen kiertoihin liittyvät ratkaisut kuten esimerkiksi hiilidioksidin talteen ottaminen lasketaan ja huomioidaan oikein koko lainsäädäntökehikossa. Kaikkia muita mahdollisia kestäviä ei-neitseellisiä fossiilisia hiilen lähteitä tulee suosia ja niihin liittyviä lainsäädännöllisiä esteitä tulee karsia. Tällaisia hiilen lähteitä ovat esimerkiksi: kaikki talteen otettu hiilidioksidi, kaikki kierrätetty/uusiokäytetty hiili, sekä kestävät biopohjaiset hiilen lähteet.

Isossa kuvassa komission tulisi seuraavaksi keskittyä vuoden 2040 tavoitteiden asettamiseen ja nykyisien valuvikojen korjaamiseen vuoden 2030 tavoitteiden avaamisen sijaan.

Tilanne ja aikataulu

Taakanjakoasetus on päivitetty vuonna 2023. Taakanjakoasetus tullaan todennäköisesti päivittämään vuoden 2040 tavoitteiden ja sääntöjen osalta kesän 2024 eurovaalien jälkeen. Vaikutamme Suomen kantaan, parlamenttiin ja komissioon, Ceficin kantaan, sekä komission työohjelmaan. Seuraamme muiden maiden kantoja.

Lisätiedot ja materiaalit

[Taakanjakoasetus komission sivuilla.](#)

[Taakanjakoasetus.](#)